

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 4 mei 2018

met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft directe lijnen en directe leidingen

ADV-2018-02

1. Inleiding

Op 30 maart 2018 keurde de Vlaamse regering het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft directe lijnen en directe leidingen goed.

De VREG werd niet om advies gevraagd, maar redigeert op eigen initiatief een advies, gezien de uitvoering van de bepalingen inzake directe lijnen en leidingen tot de taken van de VREG behoort, en vermits er bovendien een impact is op de distributienettarieven die tot de bevoegdheid van de VREG behoren.

2. Bespreking

2.1. Algemeen

De Europese regelgeving laat de lidstaten toe een beleid te ontwikkelen inzake directe lijnen en leidingen.

Art. 34 van Richtlijn 2009/72/EG (DER) en art. 38 van Richtlijn 2009/73/EG (DGR) bepalen dat de lidstaten de aflevering van een vergunning voor een directe lijn, respectievelijk een directe leiding, afhankelijk kunnen stellen van de weigering van toegang tot het distributiesysteem. Dit is tot op heden één van de beoordelingscriteria voor de VREG bij het verlenen van een toelating voor de aanleg van een directe lijn of leiding buiten de 'eigen site'.

In het ontwerp van decreet wordt dit criterium buiten beschouwing gelaten. Dit houdt in dat directe lijnen (en leidingen) onder bepaalde voorwaarden parallel aan, en dus in competitie met het publieke net (transmissienet, vervoersnet, plaatselijk vervoernet van elektriciteit of distributienet) kunnen worden ontwikkeld, beheerd en uitgbaat.

Dit betekent dat een zekere mate van solidarisering van systeemkosten en heffingen wordt ontweken, en de mogelijkheid wordt geboden tot een private investering buiten het kader van de publieke netbeheerders.

Er is sprake van ontwijkingsgedrag als men zich economische baten weet toe te eigenen zonder dat men in de kosten meedeelt.

Met de versoepeling van de toelatingscriteria voor de aanleg van directe lijnen, stimuleert men dit ontwijkingsgedrag dat in grote mate aanwezig is bij directe lijnen die geen eilandwerking kennen maar aangesloten zijn op het net: een aanlegger van directe lijn ontwijkt (een deel van) de systeemkosten en heffingen, terwijl van het publieke net nog steeds de back-upmogelijkheid wordt verwacht voor de periodes waarin de productie-installatie niet of onvoldoende stroom (of gas) levert om het verbruik te dekken.

Naast de systeemkosten en heffingen is er het bijkomend voordeel dat de afname van elektriciteit of gas ook de basis vormt waarop de certificaatverplichtingen zijn gebaseerd.

Al deze elementen maken dat het erg voordelig kan zijn om een vergunning te krijgen om een directe lijn aan te leggen.

Het ontwijkingsgedrag dat hiermee gestimuleerd wordt, ook 'cherry picking' genoemd, wordt weliswaar enigszins getemperd door het invoeren van een heffing. Die heffing strekt er -volgens de VREG- echter enkel toe om de ontweken bijdrage voor de kost van de openbardienstverplichtingen van de distributienetbeheerders te compenseren, maar niet de overige kosten. In die zin blijft het risico inzake ontwijkingsgedrag, dat beschreven werd in de memorie van toelichting bij het decreet van 8 juli 2011¹, zeker deels overeind.

Het onderscheid tussen ligging op eigen site of niet, blijft cruciaal. De beoordeling van de definitie "eigen site" opgenomen in het Energiedecreet, gebeurt in eerste lijn door de VREG. Het belang ervan wordt iets getemperd, in die zin dat de aanleg van directe lijnen, ook als zij buiten eigen site gelegen zijn en dus toelating vereist is, vaker mogelijk zal zijn door een versoepeling van de criteria.

Het belang blijft wel overeind in die zin dat de heffingsplicht enkel geldt voor toegelaten directe lijnen, die per definitie directe lijnen buiten eigen site betreffen (gezien directe lijnen binnen eigen site geen toelating behoeven).

De VREG blijft voorstander van het beperkt zijn van de totale vrijheid (geen toelating vereist) tot directe lijnen binnen 'eigen site', en een strikte toepassing daarvan, dus het behoud van het begrip en de definitie.

2.2. Artikelsgewijs

2.2.1. Artikel 2

ARTIKEL 4.5.1, §1 – Directe lijn op eigen site

Er wordt een meldingsplicht ingevoerd voor de directe lijnen op 'eigen site'. Dit geldt dus ook voor alle plaatsingen van zonnepanelen op de woningen van particulieren, waarvoor al een meldingsplicht bij de netbeheerder bestaat.

De **meldingsplicht** bij de netbeheerder wordt nu **verruimd** in die zin dat elke directe lijn gesitueerd binnen 'eigen site' gemeld moet worden, ongeacht het soort productie-installatie.

Terecht moet die melding gebeuren bij de netbeheerder, die al meldingen ontvangt op dit moment.

Er is bepaald dat op eerste verzoek de VREG de gemelde dossiers kan ontvangen van de netbeheerder. Volgens de memorie van toelichting zou dit de VREG in staat moeten stellen na te gaan of de 'eigen site' toch niet overschreden werd. Dit valt echter sterk te betwijfelen, tenzij de melding bij de netbeheerder gepaard gaat met gegevens over de ligging van het geheel (plan met aanduiding van kadastrale percelen) alsook de rechten op die percelen (eigendom, opstal of concessie) en in wiens handen die rechten zijn. Zonder kennis van die gegevens is er immers geen beoordeling te maken van de ligging van de directe lijn al dan niet op 'eigen site'.

¹ Decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn 2009/72/EG en de Richtlijn 2009/73/EG, B.S. 16 augustus 2011.

Parlementaire stukken: <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1035855>

Bij een veelheid van dossiers die zouden ontvangen worden, rijst de vraag of, en indien dat op basis van de ontvangen informatie mogelijk is, het nagaan van ligging binnen eigen site dossier per dossier moet gebeuren. Dit zal qua werklast niet haalbaar zijn, noch prioritair voor de VREG.

ARTIKEL 4.5.1, §2 – Directe lijn buiten eigen site

TWEEDE LID

De termijn van 60 dagen is een termijn van orde (er is geen sanctie bepaald). Bijgevolg is een gemotiveerde en redelijke overschrijding van de termijn mogelijk. Dit kan het geval zijn bij complexe cases, dus een termijn van orde lijkt ons de beste optie.

Toelatingsvoorwaarden kunnen door de Vlaamse regering worden vastgelegd bij besluit. In het ontwerpdecreet wordt uitgegaan van limitatieve weigeringsredenen, waaronder de door de Vlaamse regering – in voorkomend geval- vastgelegde voorwaarden.

DERDE LID

In het derde lid van §2 worden de weigeringsgronden opgesomd. Hierna een bespreking van de verschillende weigeringsgronden:

Eerste weigeringsgrond

Deze weigeringsgrond klinkt als volgt: *“installaties gelegen achter verschillende toegangspunten worden met elkaar verbonden of er wordt een niet-toegelaten privédistributienet gecreëerd”*

Dit wordt als volgt toegelicht in de memorie van toelichting: *“in zo een geval creëert men immers een net en betreft het niet langer een directe lijn of directe leiding, maar bevindt men zich in het geval van hetzij een gesloten distributienet, hetzij een privédistributienet.”*

Eigenlijk gaat het evenwel om twee afzonderlijke aspecten, waarvan niet duidelijk is waarom deze onder eenzelfde weigeringsgrond worden geplaatst.

Wat betreft *“installaties gelegen achter verschillende toegangspunten worden met elkaar verbonden”*:

Er wordt in de memorie van toelichting geen toelichting gegeven over de betekenis hiervan. Als de decreetgever impliciet refereert aan art. III.5.1.3 TRDE/TRDG, zou dit best in de memorie vermeld worden.

In art. III.5.1.3 TRDE/TRDG wordt de verbinding van installaties gelegen achter verschillende toegangspunten verboden, behoudens expliciete toestemming van de netbeheerder. Dit is een technische eis en bezorgdheid. In MEDE-2017-01, punt 3.4 worden de redenen voor dit verbod beschreven. Het gaat om volgende risico's: aanraking van geleiders onder spanning, over- en foutstromen, niet-beheersbare kringstromen, fase-fase kortsluiting en doorverbinding van aarding.

Er geldt dus een principiële verbod tot verbinding van *installaties gelegen achter verschillende toegangspunten*. Terecht moet de VREG in de mogelijkheid zijn om, in geval van inbreuk op dit principiële verbod, een directe lijn te weigeren.

De VREG zal bijgevolg, telkens een aanvraag voorligt, nagaan of er maximaal 1 fysiek punt tot het net is van het geheel van de directe lijn, tenzij de toestemming tot doorverbinden van de netbeheerder voorligt, of verkregen wordt in het kader van het advies dat sowieso ingewonnen wordt.

Enkel in geval van toestemming van de netbeheerder (cfr. art. III.5.1.3 TRDE/TRDG) tot achterliggende verbinding, die hij kan geven in het kader van zijn advies, zal de VREG de directe lijn niet op die grond weigeren.

De onderlinge verbinding van twee installaties met verschillende toegangspunten kan perfect gebeuren door eenzelfde (rechts)persoon. In dat geval is er geen sprake van distributie, dus van een privé-distributienet of gesloten distributienet. Dat men door het doorverbinden van installaties met eigen toegangspunt tot het net een privé-distributienet of gesloten distributienet creëert, is dus niet correct. Als dit geheel behoort tot eenzelfde netgebruiker (een bedrijf bijvoorbeeld) is dit gewoon de configuratie van zijn elektrische binneninstallatie.

Het verbod tot doorverbinden, geformuleerd in art. III.5.1.3 TRDE/TRDG, is een technische eis, en heeft geen link met distributie van elektriciteit (van ene persoon of entiteit naar andere) dus evenmin met al dan niet toegelaten vormen van privé-distributienetten of gesloten distributienetten.

Daarom is de eerste weigeringsgrond niet duidelijk, waar dit twee totaal afzonderlijke aspecten bevat: verbod op doorverbinden (technisch risico) en verbod op aanleg van privé-distributienetten (princiële kwestie).

Beide aspecten worden dan ook best van mekaar afgesplitst. Wat het aspect “verbod op doorverbinden” betreft, wordt ook nog verwezen naar de bespreking van de vierde weigeringsgrond.

Wat betreft “*er wordt een niet-toegelaten privé-distributienet gecreëerd*”:

Beter nog wordt de weigeringsgrond “*er wordt een niet-toegelaten privé-distributienet gecreëerd*” geschrapt, omdat de betekenis en de nood hiervan niet duidelijk is.

Vooreerst is de betekenis ervan niet duidelijk: het is niet duidelijk bij welke configuraties van directe lijnen een distributienet (privé of gesloten) gecreëerd wordt.

De kwalificatie van directe lijn (cfr. definitie in Energiedecreet) verdwijnt niet door de wijze waarop installaties op het publieke net zijn aangesloten. Een privé-distributienet is per definitie geen directe lijn. Dus iets wat gekwalificeerd is als directe lijn, is per definitie geen privé-distributienet.

Of wordt toch uitgegaan van een verlies van de kwalificatie als directe lijn in bepaalde configuraties? Dan is de vraag tot toelating onontvankelijk, wegens: geen directe lijn.

Als men beoogt dat geen directe lijnen toegestaan kunnen worden in volgende situatie:

de productie-installatie is verbonden met het net, en niét de afnemer, waardoor op de momenten van niet-productie, maar wel verbruik, vanuit het publieke net, door de producent, naar de afnemer wordt doorgeleverd

dan volstaat de derde weigeringsgrond m.b.t. de waarborg van de rechten van de afnemers hiertoe. Immers: de weigeringsgrond m.b.t. het verbod tot doorverbinden, samen met de weigeringsgrond “waarborg rechten afnemers”, zorgt ervoor dat bij de configuratie van een directe lijn de afnemer, en enkel de afnemer (verbod doorverbinden), voor de afname toegang heeft tot het publieke net. Op die manier kan deze afnemer zijn rechten ten volle uitoefenen (vrije leverancierskeuze bijvoorbeeld), en is er geen doorlevering van uit het net afgenomen elektriciteit of gas, door de producent, aan de afnemer.

Bijgevolg is de weigeringsgrond “creatie privé-distributienet” overbodig.

Tweede weigeringsgrond

“De rechten van de afnemers worden niet gewaarborgd”

Dit wordt niet verder toegelicht in de memorie van toelichting.

We gaan ervan uit dat de invulling die de VREG hieraan op heden geeft in het licht van de huidige decretale beoordelingscriteria, waar dit criterium ook aan bod komt, de bedoeling van de decreetgever weerspiegelt.

De aansluiting op het net garandeert dat men enkele rechten kan genieten, die verloren gaan als men niet (rechtstreeks) aangesloten is op het net, zoals wanneer men stroom afneemt van een producent (= via directe lijn dus), en het deze producent is die op het net aangesloten is.

Voorbeelden van deze rechten zijn volgens de VREG:

- ° leverancierskeuze
- ° kwaliteit van dienstverlening bij stroomonderbrekingen
- ° kwaliteit netspanning
- ° toezicht door regulator op de hoogte van de hem aangerekende tarieven
- ° tal van sociale openbaardienstverplichtingen die rusten op leverancier en netbeheerder: voor huishoudelijke afnemer

Op grond van deze weigeringsgrond kan de VREG beoordelen of de rechten van de afnemers gewaarborgd worden bij aanleg van een directe lijn.

Derde weigeringsgrond

“Er is niet voldaan aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, die de Vlaamse Regering vastgesteld heeft”

Bij het eventuele vaststellen van de voorwaarden bij uitvoeringsbesluit wenst de VREG in de mogelijkheid gesteld te worden hierover advies te verlenen.

Vierde weigeringsgrond

“De veiligheid van het net van de netbeheerder in wiens geografisch gebied de directe lijn of leiding is gelegen, komt aantoonbaar in het gedrang”

Dit wordt niet verder toegelicht in de memorie van toelichting.

We gaan ervan uit dat de invulling die de VREG hieraan op heden geeft in het licht van de huidige decretale beoordelingscriteria, waar dit criterium ook aan bod komt, de bedoeling van de decreetgever weerspiegelt.

De VREG onderscheidt hieronder 2 aspecten:

a) art. III.5.1.3 TRDE/TRDG

Op grond van art. III.5.1.3 TRDE mogen installaties gelegen achter verschillende toegangspunten zonder expliciete toestemming van de distributienetbeheerder op geen enkele manier met elkaar verbonden worden.

Voorbeelden van risico's inzake veiligheid: een PV-installatie te plaatsen op het dak x (met afnemer y), waarvan de overcapaciteit, via directe lijn, geleverd zou worden aan een extra afnemer (z): de door de PV-installatie geproduceerde stroom wordt dus door zowel y als z afgenomen. Y en z hebben beiden een eigen toegang tot het net.

Zoals aangegeven bij bespreking van de eerste weigeringsgrond, is dit volgens de VREG een technisch vraagstuk. Dit aspect zou, onder meer, onder deze weigeringsgrond omwille van de veiligheid van het net begrepen kunnen worden.

b) kruising andere netinfrastructuur

Het kruisen van andere netinfrastructuur creëert veiligheidsrisico's.

Meestal is dat het geval als er openbaar domein, vooral: openbare wegen, doorkruist wordt, omdat daar reeds infrastructuur aanwezig is of kan komen. Daarom kan de aanleg van leidingen door derden, op openbaar domein, een veiligheidsrisico teweeg brengen.

Aannemers die werken uitvoeren op het openbaar domein, en hiertoe de openbare nutsleidingen lokaliseerden, lopen het risico de aanwezigheid van een private kabel over het hoofd te zien, met niet alleen risico op beschadiging van deze kabel, maar ook op letsel bij de aannemer.

Als het veiligheidsrisico, door kruising van andere netinfrastructuur, door de aanleg van een directe lijn aantoonbaar in het gedrang komt, kan de VREG, conform het ontwerp van decreet, de aanleg van een directe lijn weigeren. Ons inziens houdt dit in dat de weigering enkel verantwoord is als het risico niet middels voorwaarden te ondervangen valt.

VIERDE LID

In geval van productie-installaties die reeds op het net zijn aangesloten op datum van 1/1/2019 (datum inwerkingtreding decreet) moet de VREG, bij het beoordelen van de aanvraag tot aanleg van een directe lijn waarbij die productie-installaties betrokken zijn, rekening houden met 2 beoordelingscriteria: inefficiëntie en impact op de distributienettarieven.

In de memorie wordt dit verantwoord op grond van de vaststelling dat deze bestaande productie-installaties het net al belasten, en dit in tegenstelling tot nieuwe productie-installaties. De verantwoording voor dit onderscheid is niet helemaal duidelijk en zou best nog wat verder toegelicht worden.

Hoe de VREG deze beoordelingscriteria moet invullen wordt niet verder toegelicht.

Wat de inefficiëntie betreft, wordt dit, als huidig beoordelingscriterium bij het verlenen van toelatingen voor de aanleg van directe lijnen buiten eigen site, door de VREG begrepen als volgt:

De distributie van zelf opgewekte stroom via directe lijn is een wijze van distributie van elektriciteit naast het bestaande distributienet.

Omwille van een efficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet moet de aanleg van parallelle distributienetten vermeden worden, en er moet gewaarborgd worden dat het bestaande distributienet zo efficiënt mogelijk gebruikt wordt.

De verplichtingen van beheerders van distributienetten en de rechten die de op deze netten aangesloten afnemers hebben, vergen immers grote investeringen.

De tendens naar schaalvergroting (creatie van werkmaatschappijen, het opgaan van gemeentelijke regies in grotere netbeheerders) in de sector van elektriciteitsdistributie wijst erop dat deze investeringen aanzienlijk zijn.

Wat de impact op de distributienettarieven betreft: het inkoppelen van een productie-installatie op de installatie van een afnemer heeft steeds een impact op de nettarieven in die zin dat hierdoor een deel van de nettarieven vermeden wordt.

Gezien deze beoordelingscriteria, die gelden in geval van een reeds aangesloten productie-installatie, lijkt het erop dat heel wat moeilijker een directe lijn zal kunnen worden aangelegd als dit een bestaande installatie omvat, in tegenstelling tot wanneer een nieuwe productie-installatie wordt aangesloten in het kader van een directe lijn.

2.2.2. Artikel 6

Directe lijnen die al in dienst waren vóór de inwerkingtreding van de bepalingen inzake directe lijnen in het Energiedecreet moesten niet gemeld worden, ongeacht of deze op of buiten 'eigen site' gesitueerd waren.

Enkel lijnen die na 26 augustus 2011 werden aangelegd, buiten eigen site, moesten worden toegelaten.

Volgens de bepalingen van het ontwerp van decreet worden enkel de beheerders van toegelaten directe lijnen heffingsplichtig, dus de directe lijnen waarvoor een beslissing van de VREG tot toelating beschikbaar is.

Er is geen overgangsbepaling die de al bestaande toegelaten directe lijnen buiten eigen site vrijstelt van heffing.

Op dit moment beschikt de VREG voor deze directe lijnen echter niet over de gegevens die gebruikt zullen worden voor het bepalen van de heffing: noch het "spanningsniveau van de afnemer", noch de hoeveelheid in de directe lijn geïnjecteerde elektriciteit is gekend.

2.2.3. Artikel 7

De hoogte van de heffing lijkt de VREG er enkel toe te strekken om de ontweken bijdrage voor de kost van de openbaredienstverplichtingen van de distributienetbeheerders te dekken. Dit betekent dat een zekere mate van solidarisering van de overige systeemkosten wordt ontweken, en de mogelijkheid wordt geboden tot een private investering buiten het kader van de officieel aangewezen netbeheerders. Dit aangezien heel wat kosten worden doorgerekend via de netbeheerders. Deze kosten worden voornamelijk doorgerekend op basis van de afgenomen volumes energie, en de beheerder van een directe lijn kan door injectie op de directe lijn met rechtstreekse levering aan de verbonden afnemer de afnames van het net verminderen, en bijgevolg ook zijn bijdrage aan deze kosten. Hiernaast laat de injectie op de directe lijn aan de verbonden afnemer toe om zijn piekvermogen inzake afname af te vlakken, en bijgevolg zijn bijdrage aan de systeemkosten die via de netbeheerders o.b.v. het piekvermogen worden doorgerekend te verminderen.

Naast de kosten voor de openbaredienstverplichtingen onderscheidt de VREG namelijk volgende kostenrubrieken die via de netbeheerders worden doorgerekend:

- De overige distributienettarieven dewelke via een tariefdrager per kilowattuur of kilowatt worden doorgerekend (basistarief inzake het gebruik van het net, systeembeheer, ondersteunende diensten, toeslagen);
- De transmissienettarieven dewelke via een tariefdrager per kilowattuur of kilowatt worden doorgerekend (beheer en ontwikkeling netwerkinsfrastructuur, beheer elektrisch systeem, aanvullende afname reactieve energie, vermogensreserve en blackstart, marktintegratie en toeslagen);
- De federale bijdrage elektriciteit dewelke op basis van de afgenomen volumes energie (kilowattuur) wordt doorgerekend;

De VREG merkt bovendien op dat de betreffende heffing geïnd wordt door de Vlaamse Belastingdienst en dus geen aanleiding geeft tot een daling van de kosten voor openbaredienstverplichtingen van de distributienetbeheerders. Tegelijk leidt de toelating van een nieuwe directe lijn wel tot een kleinere verdeelbasis voor de netbeheerder waardoor het tarief voor de overige netgebruikers zal toenemen.

Hetzelfde geldt voor de aanrekening van de andere kosten die door de netbeheerders worden doorgerekend: ook deze kosten nemen voor de netbeheerder, bij toelating van een nieuwe directe lijn, niet af en zullen aanleiding geven tot hogere tarieven.

Voor een directe lijn waar de afnemer aangesloten is op hoogspanning of in eilandwerking is, lijkt de hoogte van de heffing volgens de VREG gebaseerd te zijn op de tarieven voor openbaredienstverplichtingen van de distributienetbeheerders (meer bepaald het tarief voor de klantengroep 'Trans HS'). Dit is een eigenaardige vergelijkingsbasis voor afnemers respectievelijk aangesloten op het net van de transmissienetbeheerder en de plaatselijke vervoernetbeheerder.

Wij wijzen er verder op dat ook andere, rechtstreeks op het afnamevolume gebaseerde kosten worden vermeden via een directe lijn, waaronder:

- De verplichting voor de toegangshouder om voor een percentage van de afname groenestroom- en warmtekrachtcertificaten in te dienen;
- De bijdrage energiefonds;
- De Energiebijdrage en de federale bijdrage, zoals verrekend in het transmissienettarief.

2.2.4. Artikel 8

Zoals aangegeven in punt 2.2.3 lijkt de berekeningsbasis van de heffing het tarief voor de openbaredienstverplichtingen van de distributienetbeheerders te zijn. De VREG merkt echter op dat de indexatie van de heffing wordt voorzien op basis van het totale elektriciteitsdistributienettarief, hetgeen hem inconsistent met de berekeningsbasis van de heffing lijkt. De VREG oordeelt dat het aangewezen is om de indexatie van de heffing te aligneren met haar berekeningsbasis.

Uit de bepalingen inzake de indexatie van de heffing is het niet duidelijk wat met het gewogen gemiddelde van het elektriciteitsdistributienettarief wordt bedoeld. Omvat dit het gewogen gemiddelde van het elektriciteitsdistributienettarief inzake afname en injectie overheen alle Vlaamse distributienetbeheerders of louter het gewogen gemiddelde van het elektriciteitsdistributienettarief inzake afname overheen alle Vlaamse distributienetbeheerders?

Hiermee samenhangend is het onduidelijk of de indexatie van de heffing wordt gebaseerd op het totale elektriciteitsdistributienettarief met een gewogen gemiddelde overheen alle spanningsniveaus, dan wel op het gewogen gemiddelde van het elektriciteitsdistributienettarief voor het respectievelijke spanningsniveau waarop de directe lijn is aangesloten. In het geval van dit laatste, worden de bepalingen des te onduidelijker voor een directe lijn op hoogspanning of in eilandwerking. In dat geval is het de VREG namelijk niet duidelijk naar welk distributienettarief voor dit type afnemers wordt bedoeld.

Ook is het niet duidelijk of het totale elektriciteitsdistributienettarief uitgedrukt in kilowattuur dan wel enkel de elektriciteitsdistributienettarieven met de tariefdrager kilowattuur in beschouwing worden genomen. De VREG merkt bijvoorbeeld op dat het basistarief inzake het gebruik van het net voor sommige spanningsniveaus zowel een kilowatt als een kilowattuur component omvat. Wordt bijgevolg slechts een gedeelte dan wel het volledige basistarief voor het gebruik van het net beschouwd ter bepaling van de indexatie? Bovendien wordt het meet- en teltarief o.b.v. een forfaitair tarief per jaar aangerekend. Wordt dit tarief al dan niet beschouwd ter bepaling van de indexatie?

Hiernaast lijkt het voor een directe lijn waar de afnemer aangesloten is op hoogspanning, of in eilandwerking is, eigenaardig om de indexatie van de heffing te baseren op het gewogen gemiddelde van het elektriciteitsdistributienettarief.

2.2.5. Artikel 10

Krachtens dit artikel wordt de verplichting opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder om de elektriciteit die op de directe lijn wordt geïnjecteerd, te meten, en daartoe een meter te installeren. Zij hebben ook een rapporteringsplicht ten aanzien van de Vlaamse Belastingdienst.

Vraag is of dit een logische en realistische manier van werken is in die gevallen waarin de betrokken afnemer aangesloten is op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of het transmissienet. Het lijkt de VREG beter dat het de betrokken netbeheerder is die de injectiemeter plaatst.

2.2.6. Artikel 14

Verwijzend naar artikel 10, zelfde opmerking. Hier gaat het om de al bestaande directe lijnen, en de plicht in hoofde van de distributienetbeheerder om alle toegelaten directe lijnen in zijn gebied te voorzien van een injectiemeter tegen uiterlijk 31/12/2018. Zoals geldt voor de nieuwe directe lijnen

rijst de vraag of dit een logische en realistische manier van werken is in die gevallen waarin de betrokken afnemer aangesloten is op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of het transmissienet.

3. Conclusie

De wens om projecten gebaseerd op hernieuwbare energiebronnen meer kansen te geven, is een beleidskeuze waar de VREG zich achter kan scharen. Als regulator wensen we echter te wijzen op de risico's die de wijze waarop men dit wenst te bereiken, teweeg kunnen brengen.

Een rechtstreekse levering van zelf geproduceerde stroom van punt A (productie-installatie) naar punt B (afnemer), zonder het net te passeren, is meestal ingegeven vanuit het vermijden van de kosten die gepaard gaan met aansluiting op het net. Dit is enkel verantwoord in het kader van een te bewaken level playing field als men niet de baten van dat net wenst te verkrijgen. Als dat wél het geval is, dus als men wel ten volle alle baten van het net (bijvoorbeeld als back-up) wenst te verkrijgen of behouden, dan moet men in gelijk(w)aardige mate als netgebruikers zónder directe lijn, hiertoe bijdragen. Zo niet spreken we van ontwijkingsgedrag, dat volledig (en niet deels) vermeden moet worden.

Zoals het huidige voorstel thans geconcipeerd is, is het ontwijkingsgedrag niet volledig vermeden. De te introduceren heffing compenseert immers maar een deel van de kosten die men vermijdt door de aanleg van een directe lijn. De solidariteit in de financiering van de netten en de sociale en REG-ODV wordt deels doorbroken.

Zo creëert men een onrechtstreekse subsidiëring in het voordeel van de aanleggers van een directe lijn, gefinancierd door de overige netgebruikers en heffingsplichtigen.